

Vabariigi Valitsuse protokollilise otsuse „Sisejulgeolekufondi rakenduskava 2021–2027 versioon 3.0“ kinnitamine“ eelnõu seletuskiri

I. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus (edaspidi *VV*) kinnitas Sisejulgeolekufondi¹ (edaspidi *ISF*) rakenduskava 22. septembril 2022. a ning Euroopa Komisjon (edaspidi *EK*) 27. oktoobril 2022. a. otsusega nr C(2022)7920. ISFi rakenduskava muudeti 2. oktoobril 2023. a, kui suurendati tegevustoetuse osakaalu, kuid rakenduskava kogumaht ei muutunud. Kuna tegu oli väheolulise muudatusega, kiitis selle heaks siseturvalisuse fondide seirekomisjon ning kinnitas „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse“ § 46 lõike 3 kohaselt Siseministeerium.

ISFi määruse² artikli 14 kohaselt on liikmesriigil õigus saada lisaraha, kui 2024. aastaks on makstud välja vähemalt 10% esialgsest eraldisest. Lisaraha maht arvutatakse ISFi jaotusvõtme alusel. Kuna Eesti saavutas nimetatud väljamaksete määra, eraldab EK Eestile ISFi programmi vahhindamise tulemusel täiendavalt 2 369 971 eurot³. Raha kasutuselevõtuks peab Siseministeerium esitama EK-le rakenduskava uue versiooni (3.0). Kuna muutuvad rakenduskava maht ja näitajad, peab „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse“ § 46 lõigete 2 ja 3 kohaselt selle eelnevalt heaks kiitma VV.

SiM esitab VV-le kinnitamiseks ISFi rakenduskava muudatused.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Siseministeeriumi nõunik Ülle Leht (ylle.leht@siseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Heli Simson (heli.simson@siseministeerium.ee).

II. Rakenduskava muudatuste sisu

Protokollilise otsuse eelnõu eesmärk on kinnitada ISFi rakenduskava 2021–2027 muudatused.

Lisaerandis 2 369 971 eurot jaguneb 2 235 821,7 eurot projektide rahastamiseks ning 134 149,3 eurot tehnilist abi fondi administreerimiseks.

EK soovitas vahhindamise tulemusel saadavaid vahendeid kasutada eelkõige Schengeni hindamisel (Scheval) väljatoodud vajakajäämiste kõrvaldamiseks⁴. Lisaks edastas EK 13. märtsil 2025. a liikmesriikidele teate⁵ Euroopa Liidu jaoks oluliste valdkondade kohta, mille rahastamist ISFist peaks vahhindamisel saadud vahendite planeerimisel kaaluma. Teates

¹ Ingl *Internal Security Fund*.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1149

³ EK 24. jaanuari 2025. a kiri nr Ares(2025)579287.

⁴ EL 2021–2027 siseturvalisuspoliitika fondide seirekomisjoni koosoleku protokoll nr 7, 13. märts 2025 "Väga tähtis on tagada, et BMVI ja ISF-i ümberprogrammeerimine arvestaks ka Schengeni hindamise soovitusi, mille komisjon on andnud 2023/2024 ning mis on seotud Eesti ametiasutuste tegevuskavaga"

⁵ EK 13. märtsi 2025. a kiri nr Ares(2025)2029290.

soovitas EK kasutada vahendeid infovahetuse parandamiseks (sh Prüm II määrusest⁶ tulenevate kohustuste täitmise tarbeks); võitluseks organiseeritud kuritegevusega ning operatiivkoostööks ja Euroopa kriitilise kommunikatsioonisüsteemi arendamiseks.

Ülaltoodust lähtuvalt suunatakse vahehindamise tulemusel eraldatud lisavahendid suures osas (2 146 953,7 eurot) ISFi erieesmärgi 1 (teabevahetuse tõhustamine) tarbeks: adresseeritakse Scheval soovitus nr 102 automatiseerida andmevahetus Europoliga, täidetakse Prüm II määrusest tulenevad kohustused (sh infovahetuse võimekuse tõstmine) ja API õiguskaitse määruse⁷ rakendamine.

Väike osa lisanduvatest vahenditest (88 868 eurot) eraldatakse ISFi erieesmärgi 3 (kuritegevuse ja terrorismi ennetamine ja nende vastu võitlemine) tarbeks: suurendatakse CBRN⁸ valdkonnas õpetamise ja arendustegevuse võimekust.

Lisavahenditest rahastatavaid tegevusi viivad ellu Politsei- ja Piirivalveamet, Sisekaitseakadeemia ning Justiits- ja Digiministeerium.

Väljund- ja tulemusnäitajad ning sekkumiste liigid

Tegevuste lisandumisega muutuvad osaliselt rakenduskava tegevuste väljund- ja tulemusnäitajate sihtväärtused ning summade jaotus sekkumise liikide kaupa. Lisaks muutuvad osade väljund- ja tulemusnäitajate sihtväärtused näitajate kogumise metoodika muutuse tõttu (näiteks arvestatakse soetatavate seadmete hulka vaid need seadmed, millele antakse inventari number; koolitustegevuses osalejate arvu hulgast arvatakse EK soovitusel välja gümnaasiumiõpilased).

Võrreldes programmi esimese ja teise versiooniga, on EK muutnud sekkumise liikide arvestamise metoodikat. Kui algselt jaotati kõik projekti tegevused tegevuse liikide vahel ja ühe projekti tegevused võisid olla jaotatud nt kolme erineva sekkumise liigi vahel (nt koolitus, seadmete soetamine, õpikojad), siis nüüd kajastatakse kogu projekti enamjaolt vaid selle sekkumise liigi all, mis iseloomustab projekti kõige paremini. Erandiks on projektid, mille raames soetatakse seadmeid. Kuna ISFi määruse artikli 13 lõike 7 kohaselt võib kuni 35% programmi eraldisest kasutada seadmete ostmiseks, eristatakse projektides, mille raames soetatakse seadmeid, seadmete kulud teiste tegevuste kuludest. Seega on projektidel, mille raames soetatakse seadmeid ja tehakse ka teisi tegevusi, endiselt kaks sekkumisvaldkonna koodi.

Alltoodud tabelid 1–9 kajastavad ainult muudetud ridu. Muudatused tabelites on märgitud paksus kirjas ning on mitteametlikult eelkooskõlastatud EK-ga.

Tabel 1. Erieesmärgi 1 (teabevahetuse tõhustamine) väljundnäitajad rakenduskavas

Tunnuskood	Näitaja	Mõõtühik	Vahe-eesmärk (2024)	Sihtväärtus (2029)
O.1.1	Koolitustegevuses osalejate arv	Arv	12	~~32~~ 37

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/982

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2025/13

⁸ keemia-, bioloogia-, radioloogia ja tuumavaldkond

				* Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (Prüm II)
O.1.2	Ekspertide kohtumiste / õpikodade / õppekülastuste arv	Arv	2	~~7~~ 11 *Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (API õiguskaitse määrus)
O.1.4	Ostetud seadmete arv	Arv	6	~~6~~ 96 *Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (Prüm II)

Tabel 2. Erieesmärgi 1 (teabevahetuse tõhustamine) tulemusnäitajad rakenduskavas

Tunnuskood	Näitaja	Sihtväärtus (2029)	Sihtväärtuse mõõtühik
R.1.5	Liikmesriikides / julgeolekuga seotud ELi ja detsentraliseeritud infosüsteemidega / rahvusvaheliste andmebaasidega koostalitlusvõimeliseks muudetud IKT-süsteemide arv	~~4~~ 3 *Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (Prüm II)	Absoluutarv
R.1.6	Selliste haldusüksuste arv, mis on välja töötanud või ajakohastanud olemasolevaid teabevahetusmehhanisme/menetlusi/vahendeid/ juhiseid teabe vahetamiseks teiste liikmesriikidega / liidu organite, ametite või asutustega / kolmandate riikidega / rahvusvaheliste organisatsioonidega	~~4~~ 3 *Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (Prüm II)	Absoluutarv
R.1.7	Nende osalejate arv, kes peavad koolitust oma töö jaoks kasulikuks	~~22~~ 27 *Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (Prüm II)	Absoluutarv
R.1.8	Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolitust, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust	~~22~~ 27 *Sihtväärtus suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (Prüm II)	Absoluutarv

Tabel 3. Erieesmärgile 1 (teabevahetuse tõhustamine) eraldatud vahendite (EL) esialgne jaotus sekkumise liigi kaupa

Erieesmärk	Sekkumise liik	Kood	Esialgne summa (eurodes) *Muudatused tulenevad sekkumise liigi meetoodika muutmisest
SO1	IKT-süsteemid, koostalitlusvõime, andmekvaliteet (välja arvatud seadmed)	001	~~11 159 912,66~~ 13 489 158,61 *Summa suureneb lisanduvate tegevuste tõttu (API määrus, Prüm II)
SO1	Koolitus	005	~~120 000 0~~ *Koolitusi tehakse endiselt, kuid kuna koolitus moodustab vaid väikse osa digikriminalistika projektist, näidatakse projekti kogueelarvet nüüd koodi 001 all
SO1	Parimate tavade vahetamine, õpikojad, konverentsid, üritused, teadlikkuse suurendamise kampaaniad, teavitusmeetmed	006	~~39 893 0~~ *Parimate tavade vahetamine toimub endiselt, kuid kuna see moodustab vaid väikse osa PNRi projektist, näidatakse projekti kogueelarvet koodi 001 all
SO1	Seadmed	008	~~804 750~~ 782 351,25 *Seadmete eelarve väheneb, kuna tarkvara soetamine läheb koodi 001 alla

Tabel 4. Erieesmärgi 2 (Piiriülese koostöö tõhustamine) väljundnäitajad rakenduskavas

Tunnuskood	Näitaja	Mõõtühik	Vahe-eesmärk (2024)	Sihtväärtus (2029)
O.2.3	Ostetud seadmete arv	Arv	~~200~~ 32 *Sihtväärtus väheneb, kuna sihtväärtusest jäetakse välja seadmed, millele ei anta inventari numbrit	~~830~~ 80 *Sihtväärtus väheneb, kuna sihtväärtusest jäetakse välja seadmed, millele ei anta inventari numbrit

Tabel 5. Erieesmärgi 2 (Piiriülese koostöö tõhustamine) tulemusnäitajad rakenduskavas

Tunnuskood	Näitaja	Sihtväärtus (2029)	Sihtväärtuse mõõtühik
R.2.8	Selliste haldusüksuste arv, kes on hiljuti välja töötanud / kohandanud olemasolevaid mehhanisme/menetlusi/ vahendeid/juhiseid koostööks teiste liikmesriikidega / liidu organite, ametite või asutustega / kolmandate	~~18~~ 22 *Lisatakse projektide raames täiendavalt lisanduvad kohandatavad haldusüksused	Arv

	riikidega / rahvusvaheliste organisatsioonidega		

Tabel 6. Erieesmärgile 2 (Piiriülese koostöö tõhustamine) eraldatud vahendite (EL) esialgne jaotus sekkumise liigi kaupa

Erieesmärk	Sekkumise liik	Kood	Esialgne summa (eurodes)
SO2	Ühised uurimisrühmad või muud ühisoperatsioonid	003	~~324 900,2~~ 324 900 *Muudatused tulenevad sekkumise liigi metoodika muutmisest
SO2	Koolitus	005	~~371 250~~ 465 000 *Muudatused tulenevad sekkumise liigi metoodika muutmisest
SO2	Seadmed	008	~~198 751~~ 105 001,2 *Muudatused tulenevad sekkumise liigi metoodika muutmisest

Tabel 7. Erieesmärgi 3 (kuritegevuse ja terrorismi ennetamine ja nende vastu võitlemine) väljundnäitajad rakenduskavas

Tunnuskood	Näitaja	Mõõtühik	Vahe-eesmärk (2024)	Sihtväärtus (2029)
O.3.1	Koolitustegevuses osalejate arv	Arv	~~3035~~ -1337	~~9016~~ 3216 *Sihtväärtusest jäetakse EK soovitusel välja gümnaasiumiõpilased; lisatakse CBRN koolitustel koolitavad
O.3.2	Vahetusprogrammide/õpikodade/ õppekülastuste arv	Arv	28	~~63~~ 71 *Lisatakse CBRN projekti õpikodad/ õppekülastused
O.3.3	Ostetud seadmete arv	Arv	~~91~~ -37 *Sihtväärtusest jäetakse välja seadmed, millele ei anta inventari numbrit	~~160~~ 75 *Sihtväärtusest jäetakse välja seadmed, millele ei anta inventari numbrit
O.3.6	Projektide arv kuritegevuse ennetamiseks	Arv	2	~~4~~ 3 *Rahastatavad tegevused jäävad samaks, kaks väikesemahulist projekti

				pandi kokku üheks projektis.

Tabel 8. Erieesmärgi 3 (kuritegevuse ja terrorismi ennetamine ja nende vastu võitlemine) tulemusnäitajad rakenduskavas

Tunnuskood	Näitaja	Sihtväärtus (2029)	Sihtväärtuse mõõtühik
R.3.12	Nende osalejate arv, kes peavad koolitust oma töö jaoks kasulikuks	~~4593~~ 2023 *Sihtväärtusest jäetakse EK soovitusel välja gümnaasiumiõpilased; lisatakse CBRN koolitustel koolitavad	Arv
R.3.13	Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolituse läbimist, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust	~~2666~~ 941 *Sihtväärtusest jäetakse EK soovitusel välja gümnaasiumiõpilased; lisatakse CBRN koolitustel koolitavad	Arv

Tabel 9. Erieesmärgile 3 (kuritegevuse ja terrorismi ennetamine ja nende vastu võitlemine) eraldatud vahendite (EL) esialgne jaotus sekkumise liigi kaupa

Erieesmärk	Sekkumise liik	Kood	Esialgne summa (eurodes)
SO3	Koolitus	005	~~2 150 068,9~~ 2 667 369,9 *Metoodika muutus; lisanduvad CBRN koolitused
SO3	Parimate tavade vahetamine, õpikojad, konverentsid, üritused, teadlikkuse suurendamise kampaaniad, teavitusmeetmed	006	~~715 375~~ 562 500 *Muudatused tulenevad sekkumise liigi metoodika muutmisest
SO3	Uuringud, katseprojektid, riskide hindamine	007	~~684 250~~ 750 000 *Muudatused tulenevad sekkumise liigi metoodika muutmisest
SO3	Seadmed	008	~~8 407 875~~ 8 066 566,5 *Pommiülikondade soetamiseks kulus planeeritust vähem vahendeid, ülejäänud vahendid tõstetakse ümber koodi 005 alla CBRN koolituste tarbeks

Tehniline abi ISFi tulemuslikuks haldamiseks

EK eraldab tehnilist abi ühtse määra alusel, mis on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. a määruse (EL) 2021/1060, artikli 36 lõike 5 punkti b) alapunktile vi, 6% EK heaks kiidetud maksetaotluses sisalduvatest rahastamiskõlblikest kuludest. See tähendab, et

igale kinnitatud maksetaotlusele lisab EK 6%. Näiteks, kui Eesti esitab taotluse 1 miljoni euro hüvitamiseks ja tehtud kulud vastavad kõikidele tingimustele, hüvitab EK 1 miljoni ja lisab juurde 60 000 eurot. Tehnilise abi kasutamise eesmärk on viia ISFi rakenduskava 2021–2027 tulemuslikult ellu ja selle kasutamist korraldab Siseministeerium siseministri 12. mai 2023. a käskkirja nr 1-3/72 „Perioodi 2021–2027 Siseturvalisuspoliitika fondide tehnilise abi kasutamise tingimused“ kohaselt.

Täiendava eraldisega **suureneb tehnilise abi eelarve 134 149,3 euro võrra**. Lisaraha jaguneb erinevate tegevuste vahel. Enim planeeritakse raha rakendamisele, seirele ja kontrollile, kuna selle sekkumisliigi alt on võimalik korraldusasutusel katta fondi rakendamisega seotud teenistujate tööjõukulu.

Tabel 7. Tehnilise abi jaotus

Sekkumise liik	Kood	Esialgne summa (eurodes)
Teave ja teavitamine	001	~~32 348,44~~ 17 515,71
Ettevalmistamine, rakendamine, seire ja kontroll	002	~~1 471 853,59~~ 1 488 835,21
Hindamine ja uuringud, andmete kogumine	003	~~48 522,65~~ 122 609,96
Suutlikkuse suurendamine	004	~~64 696,86~~ 122 609,96

Rahalised eraldised meetme liikide kaupa

Seoses vahhindamise tulemusel saadavate lisavahenditega muutuvad rahalised eraldised fondide ja liikmesriigi osaluste ning meetme liikide kaupa järgmiselt:

Tabel 12. Kõik rahalised eraldised fondide ja liikmesriigi osaluste kaupa

Erieesmärk	Meetme liik	Liidu osalus (a)	Liikmesriigi osalus (b)=(c)+(d)	Liikmesriigi osaluse esialgne jaotus		Kokku e=(a)+(b)
				avalik (c)	era-sektor (d)	
Erieesmärk 1	Tava-tegevused	~~3 822 305,25~~ 4 481 105,86	~~1 274 101,75~~ 1 493 701,95	~~1 274 101,75~~ 1 493 701,95	0	~~5096 407~~ 5 974 807,81
	Lisa IV tegevused	~~4 318 170,23~~ 5 501 636,25	~~1 439 390,08~~ 1 833 878,75	~~1 439 390,08~~ 1 833 878,75	0	~~5757 560,31~~ 7 335 515,0
	Tegevus-toetus	~~3 984 080,25~~ 4 288 767,75	~~1 328 026,75~~ 1 429 589,25	~~1 328 026,75~~ 1 429 589,25	0	~~5 312 107~~ 5 718 357,0
Erieesmärk 1 kokku		~~12 124 555,66~~ 14 271 509,86	~~4 041 518,65~~ 4 757 169,95	~~4 041 518,65~~ 4 757 169,95	0	~~16 166 074,31~~ 19 028 679,81
Erieesmärk 2	Tava-tegevused	1 327 500,00	442 500,00	442 500,00	0	1 770 000,0
	Erimeetme projektid	429 901,20	47 766,80	47 766,80	0	477 668,0
	Lisa IV tegevused	0	0	0	0	0
Erieesmärk 2 kokku		1 757 401,20	490 266,80	490 266,80	0	2 247 668,0

Erieesmärk 3	Tava- tegevused	~~9 834 000~~ 9 922 867,50	~~3 278 000~~ 3 307 622,50	~~3 278 000~~ 3 307 622,50	0	~~13 112 000~~ 13 230 490,0
	Erimeetme projektid	436 068,90	48 452,10	48 452,10	0	484 521,0
	Lisa IV tegevused	1 687 500,00	562 500,00	562 500,00	0	2 250 000,0
	Tegevus- toetus	1 117 500,00	372 500,00	372 500,00	0	1 490 000,0
Erieesmärk 3 kokku		~~13 075 068,9~~ 13 163 936,40	~~4 261 452,1~~ 4 291 074,60	~~4 261 452,1~~ 4 291 074,60	0	~~17 336 521~~ 17 455 011, 0
Ühissätete määruse artikli 36 lõike 5 kohane tehniline abi		~~1 617 421,54~~ 1 751 570,84				~~1 617 421,54~~ 1 751 570,84
Ühissätete määruse artikli 37 kohane tehniline abi	-	-	-	-	-	-
Kogusumma		~~28 574 447,3~~ 30 944 418,30	~~8 793 237,55~~ 9 538 511,35	~~8 793 237,55~~ 9 538 511,35	0	~~37 367 684,85~~ 40 482 929,65

III. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

ELi lepingu artikli 3 lõikes 2 on nähtud ette, et EL moodustab oma kodanikele vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva sisepiirideta ala, kus isikute vaba liikumine on tagatud koos välispiirikontrolli, varjupaiga ja sisserändega ning kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud asjakohaste meetmete rakendamisega.

ELi õigus võtta siseasjade valdkonnas meetmeid tuleneb ELi toimimise lepingu V jaotisest „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala“, eelkõige selle artikli 77 lõikest 2, artikli 79 lõigetest 2 ja 4, artikli 82 lõikest 1, artiklist 84 ja artikli 87 lõikest 2. Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tugineb ELi toimimise lepingu artikli 212 lõikele 3.

ELi toimimise lepingu artikli 80 kohaselt reguleeritakse ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 2. peatükis sätestatud ELi asjaomast poliitikat ja selle rakendamist solidaarsuse ning vastutuse jagamise põhimõtte järgi, sealhulgas põhimõtte, mille kohaselt jagatakse kõnealuse poliitika finantskoormus liikmesriikide vahel õiglaselt.

ISFi vahendite andmist ja kasutamist perioodil 2021–2027 on reguleeritud järgmistes ELi õigusaktides:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/2509, 23. september 2024, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (uuesti sõnastatud)⁹;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid¹⁰;

⁹ [ELT L, 2024/2509, 26.9.2024.](#)

¹⁰ [ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706.](#)

- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1149, millega luuakse Sisejulgeolekufond¹¹.

ISFi rakenduskava on nimetatud õigusaktidega kooskõlas.

IV. Rakenduskava muudatuste mõju

Siseturvalisuse valdkonna spetsiifilisuse tõttu on sellel peale riigieelarve olnud siiani vähe võimalikke muid rahastusallikaid. Vaatamata võimalusele katta osa laiapindse riigikaitse kuludest EL ühtekuuluvuspoliitika (ÜKP) fondidest, otsustas VV kabinet 08.05.2025 suunata nimetatud vahendid ümber teiste prioriteetide rahastamiseks. Kuivõrd sisejulgeoleku valdkonna rahalised vajadused on jätkuvalt suured, tuleb nende rahastamiseks kasutada maksimaalselt valdkondlikke ELi toetuseid.

ISFi rakenduskava muutmise luuakse täiendav võimalus viia ellu ISFi määruhes kirjeldatud eesmäärke kooskõlas strateegiliste arengudokumentidega ja riigi eelarvestrateegias kindlakstehtud vajadustega.

Rakenduskava muudatuste kinnitamisega lisandub riigile kaasrahastamise kohustus 25%.

Enne kulude hüvitamist on elluviijad kohustatud kinnitama, et projektide läbiviimisel lähtutakse keskkonnahoidlikest põhimõtetest, arvestatakse põhiõigustega, seal hulgas välditakse eelarvamuslikke, stereotüüpseid ja kallutatud otsuseid, järgitakse andmekaitse, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet ning arvestatakse haavatavate isikute erivajadusega. Toetuse saaja tagab, et hangitavatest seadmetest ning riist- ja tarkvara tehnilistest omadustest ja seadistustest, aga ka nende tootjast või tugiteenuse pakkujust ei rakendu ohtu Eesti ja ELi julgeolekule.

Mõjuhindamise kokkuvõtteks võib öelda, et rakenduskava muudatustel on oluline mõju eelkõige riigi eelarvele ning siseturvalisuse valdkonnale. Tekib võimalus kasutada ELi toetust tegevusteks, mis aitavad kõrvaldada Schengeni hindamisel väljatoodud vajakajäämisi ning täita Sisejulgeolekufondi ja Siseturvalisuse arengukava 2020–2030 eesmäkke.

V. Eelnõu rakendamise seotud kulud ja nende rahastamine

Rakenduskava muutmise kaasneb projektide kaasrahastamise kohustus, täiendavalt on juurde vaja 745 273,9 eurot, mis planeeritakse riigieelarvesse RES protsessis. Projektid peavad olema lõpetatud hiljemalt 31.12.2029.

Tehniline abi on 100% EL toetus ja kaasfinantseeringut lisama ei pea.

Koos kohustusliku kaasfinantseeringuga on pärast muudatust ISFi rakenduskava maht 40 482 929 eurot, sh ELi toetus 30 944 418,14 eurot ja riiklik kaasfinantseering 9 538 511,3 eurot.

ISFi eraldi koos riikliku kaasfinantseeringuga jaguneb erieesmärkide vahel järgmiselt:

- a) teabevahetuste tõhustamine – **19 028 679 eurot**, sh ELi toetus 14 271 509,25 eurot;
- b) piiriülese koostöö tõhustamine – **2 247 668 eurot**, sh ELi toetus 1 757 401,2 eurot;

---

¹¹ [ELT L 251, 15.7.2021, lk 94–131.](#)

- c) kuritegevuse ja terrorismi ennetamine ja nende vastu võitlemine – **17 455 011 eurot**, sh ELi toetus 13 163 936,4 eurot;
- d) tehniline abi (100% ELi toetus) – **1 751 570,84 eurot**.

Infosüsteemide erinevate ümardamisreeglite tõttu võib tekkida lõplikes summades sendivahe.

VI. Eelnõu koostöölastamine

Justiits- ja Digiministeerium, Riigikantselei ja Rahandusministeerium koostöölastasid eelnõu eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu vaikimisi. Eelnõu on koostöölastatud ka EL siseturvalisuspoliitika fondide seirekomisjoniga.